

صادرات خشکبار بر لبه‌ی تیغ

خشکبار مهمترین زیر مجموعه محصولات صادراتی ایران است که بیش از نیمی از صادرات محصولات کشاورزی را تشکیل می‌دهد و با توجه به سابقه‌ی طولانی صادرات، بررسی علل تحقق نیافتن اهداف صادراتی در این بخش الزامی به نظر می‌رسد.

کارشناسان معتقدند ضعف صادرات خشکبار به دلیل بازاریابی نامناسب، رقابت ناسالم میان صادرکنندگان ایران، فقدان توجه کافی به بازارهای قابل نفوذ و اتکای بیش از حد به بازارهای سنتی است.

در این میان پسته، کشمش و خرما مهمترین اقلام صادرات خشکبار را تشکیل می‌دهند.

براساس آمار گمرک ۲۵ درصد خشکبار ایران در دو ماهه‌ی اول امسال به امارات و هنگ کنگ صادر شده است.

محمدحسن شمس‌فرد، رییس اتحادیه صادرکنندگان خشکبار ایران در خصوص صادرات خشکبار از ایران در چهار سال گذشته می‌گوید: صادرات خشکبار ظرف چهار سال گذشته، رشد چشمگیری یافته و اولین محصول در زمینه‌ی صادرات غیر نفتی به شمار می‌آید.

وی تصریح می‌کند: تا چهار سال پیش، فرش بعد از نفت مهمترین عامل ارزآوری به کشور بود، ولی اختصاص جایزه دو درصدی به صادرکنندگان خشکبار موجبات پیشی گرفتن این محصولات از فرش را فراهم آورد، به طوری که صادرات آن در سال ۸۴ به یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار رسید.

در این میان پسته به عنوان استراتژیک‌ترین خشکبار کشور سهم عمده‌ای از صادرات را به خود

اختصاص داده به طوری که سهم پسته در صادرات محصولات کشاورزی ۴۲ درصد و در مجموع، خشکبار صادراتی به بیش از ۷۹ درصد می‌رسد.

ایران به عنوان بزرگترین تولیدکننده‌ی پسته، نسبت به پسته‌ی آمریکایی که رقیب جدی محصول ایران است، برتری چشمگیری دارد.

با توجه به سودآوری قابل توجه صادرات پسته که تقریباً دو برابر قیمت خرید آن از پسته‌کاران است، ضرورت دارد تمهیدات بیشتری برای بازاریابی این محصول صورت گیرد.

اما از حدود هفت سال پیش حد غیر مجاز سم آفلاتوکسین وجهه پسته ایرانی در خارج از کشور و بخصوص اروپا و آمریکا را خدشه‌دار کرد.

رییس اتحادیه صادرکنندگان خشکبار در این خصوص می‌گوید: با اقدامات انجام شده توسط وزارت جهاد کشاورزی، موسسه‌ی استاندارد و اتحادیه

صادرکنندگان خشکبار برای آموزش کشاورزان و تجهیز کارخانه پوست‌کنی پسته، میزان سم از ۱۰۰ PPB، به ۱۴ PPB، کاهش یافته است. اما هنوز فاصله زیادی با حد استاندارد جهانی در این خصوص وجود دارد که نیازمند ادامه‌ی اقدامات در جهت اصلاح باغ‌ها و توسعه‌ی صنایع بسته‌بندی هستیم.

او در خصوص تاثیرگذاری اتحادیه‌ی اروپا در امر

ایران به عنوان بزرگترین تولیدکننده‌ی پسته، نسبت به پسته‌ی آمریکایی که رقیب جدی محصول ایران است، برتری چشمگیری دارد

صادرات پسته گفت: این میزان سم آفلاتوکسین در پسته‌ی ایران موجب کاهش صادرات آن به اتحادیه اروپا از ۲۰۷ و ۱۷۰ هزار تن در سال‌های ۸۲ و ۸۳ به ۲۷ و ۳۰ هزار تن شده است. تبلیغات منفی رسانه‌های اتحادیه اروپا این میزان صادرات را نیز کاهش خواهد داد.

عضو هیات ریسه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، درجه آفلاتوکسین اکثر پسته‌های ایرانی را کمتر از ۲۰ اعلام می‌کند و می‌افزاید: قبلاً این مقدار ۳۰۰ بود و ما به اتحادیه اروپایی اعلام کردیم که درجه آفلاتوکسین بخشی از پسته را که به بازار مشترک اختصاص دارد، به کمتر از ۱۵ می‌رسانیم.

وی می‌افزاید: همچنین اگر حد مجاز آفلاتوکسین پسته صادرکنندگان افزایش یابد، جلوی صادرات آنها را می‌گیریم و پسته‌ی با آفلاتوکسین بیش از صد را به هیچ مصرف‌کننده‌ای نمی‌دهیم. اسدالله عسگراولادی، آمریکا و ترکیه را دو رقیب عمده کشورمان در تولید پسته می‌داند و می‌گوید: تولید ترکیه به ۵۰ هزار تن و آمریکا به ۱۰۰ هزار تن رسیده است.

وی تولید پسته ایران را ۱۷۰ هزار تن عنوان می‌کند و می‌گوید: ارزش صادرات این محصول به یک میلیارد دلار نزدیک می‌شود.

عسگراولادی اخطار فعلی اتحادیه اروپا در خصوص تحریم پسته ایران را جدی ارزیابی می‌کند و می‌افزاید: به آنها قول داده‌ایم که پسته کشورمان را از اتهام بیمار بودن نجات دهیم.

با این حال، صادرات خشکبار و بخصوص پسته به عنوان یکی از مزیت‌های بخش صادرات غیر نفتی هنوز سر پا ایستاده هر چند که بر لبه‌ی تیغ قرار دارد.